

Wybicki Józef

Data urodzenia: 1866

lekarz, działacz społeczny, minister byłej Dzielnicy Pruskiej, Starosta Krajowy Pomorski, członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego w Toruniu w latach 1906–1929.

Urodzony we wsi Niewierz w powiecie brodnickim, syn Michała, właściciela ziemskiego, i Heleny z Sulerzyskich. Ukończył Królewskie Gimnazjum w Brodnicy, gdzie uczestniczył w konspiracyjnym ruchu filomatów. Naukę kontynuował na wydziałach lekarskich uniwersytetów we Wrocławiu, Berlinie i Lipsku. W 1895 r. otrzymał dyplom doktora medycyny w dziedzinie pediatrii. W latach 1895–1920 prowadził praktykę lekarską w Gdańsku. Wspierał społeczne i kulturalne przedsięwzięcia społeczności polskiej miasta m.in. w pomocy wakacyjnej dla dzieci. Zdobył powszechny szacunek i poważanie, nie uczestniczył jednak w życiu politycznym społeczeństwa polskiego zaboru pruskiego. W 1918 r. z ramienia Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu otrzymał funkcję zastępcy przewodniczącego Podkomisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Gdańsku. Brał udział w tworzeniu Wojskowej Organizacji Pomorza, odpowiadał przede wszystkim za budowę polskiej administracji cywilnej i samorządowej na Pomorzu. Po ratyfikacji traktatu wersalskiego i utworzeniu agend województwa pomorskiego mianowany komisarycznym Starostą Krajowym. W l. 1921–1922 minister byłej Dzielnicy Pruskiej. Po wypełnieniu misji ministerialnej został ponownie wybrany przez sejmik województwa pomorskiego na stanowisko Starosty Krajowego. Pełnił ten urząd w l. 1922–1929. Kreował politykę samorządową regionu pomorskiego w zakresie rozbudowy infrastruktury i podniesienia cywilizacyjnego. Wspierał liczne inicjatywy społeczne (m.in. stał na czele komitetu odpowiedzialnego za zakup i przekazanie Szkole Morskiej w Gdyni fregaty „Dar Pomorza”). Zmarł w 1929 r. w Toruniu. Pochowany w rodzinnym

grobowcu w Mszanie w pow. brodnickim.

Literatura:

1. Bielski M., *Dr Józef Wybicki. Pierwszy starosta krajowy Pomorza (szkic biograficzny)*, Toruń 1997.
2. Krzemiński T., *Wybicki Józef (1866–1929)*, [w:] *Premierzy i ministrowie Rzeczypospolitej Polskiej 1918–1939*, red. Z. Girzyński, J. Kłaczko, W. Piasek, Warszawa 2023, s. 675–678.
3. Przybyszewski K., *Wybicki Józef (1866–1929)*, [w:] *Słownik biograficzny Pomorza Nadwiślańskiego*, t. 4: R–Ż, red. S. Gierszewski, Gdańsk 1997, s. [?].
4. Sydow M., *Dr. Józef Wybicki*, [w:] *Księga pamiątkowa dziesięciolecia Pomorza*, Toruń 1930, s. 15–16.

Tomasz Krzemiński